

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практикум із загальної психології

Освітня програма : Психологія

Спеціальність : 053 Психологія

Галузь знань : 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від “29” вересня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Практикум із загальної психології
Викладач (-і)	Микитюк Галина Юріївна
Контактний телефон викладача	0950021074
Е-mail викладача	g-mikityuk@ukr.net
Формат дисципліни	Заочна форма/ дистанційне навчання
Обсяг дисципліни	180
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=63&id_cou=6615
Консультації	Консультації до самостійної роботи студентів проводиться на практичних заняттях (тривалість – не фіксована, залежить від потреб студентаБ проводиться у межах робочого часу викладача), консультація до екзамену – 1 год .
2. Анотація до курсу	
<p>«Практикум з загальної психології» є базовою складовою частиною дисциплін психологічного циклу нормативного блоку. Вивчення дисципліни передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації, зокрема: опанування системою знань про закономірності процесу функціонування психіки та усвідомлення принципів дослідження психічних явищ. Викладання «Практикуму із загальної психології» здійснюється в тісному взаємозв'язку з загальною, віковою, педагогічною психологією, практичною, порівняльною психологією, історією психології та іншими дисциплінами, які повинні стати надійним підґрунтям у становленні фахівців.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета дисципліни: ознайомлення студентів із методами дослідження психічних явищ, оволодіння стандартними способами представлення та обробки даних. Завданнями вивчення дисципліни є: - оволодіння практичними навичками планування і проведення типових психологічних експериментів; - оволодіння навичками ведення, обробки та інтерпретації протоколів спостереження ; - оволодіння стандартними способами представлення та обробки даних, аналізу результатів, планування емпіричних досліджень; - ознайомлення з основними проблемами та методами психологічних вимірювань.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності: ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мислити концептуально, системно, самогенно. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Фахові компетентності: СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології. СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову). СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту населення.</p> <p>Програмні результати навчання: ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання.</p>	

- ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
- ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної допомоги.
- ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
- ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.
- ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
- ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу					
Вид заняття		Загальна кількість годин			
лекції		10			
семінарські заняття / практичні / лабораторні		10			
самостійна робота		160			
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
4	053 Психологія	2	Вибірковий		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдан ня, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Загальна методика психологічного дослідження. Науковий метод: сутність, структура, застосування. Методологія науки. Методологічні проблеми психології. Функції методології. Загальна методика психологічного дослідження. Принципи побудови психологічного дослідження. Етапи наукового дослідження.	Лекція, самостійна робота;	№ 1, 2, 3 із списку рекомендованої літератури;	Підготувати конспект лекцій, 2 год.		Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, залік
Тема 2. Дослідницькі методи психології. Психологічне постереження як метод наукового пізнання. Методика спостереження як послідовність реалізації методу: вибір ситуації та	Лекція, самостійна робота;	№ 2, 4, 5,6 із списку рекомендованої літератури;	Підготувати дослідження з теми у вигляді повідомлення, 2 год.		Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, залік

<p>об'єкта спостереження; визначення цілей дослідження; побудова програми (схеми) спостереження у вигляді змінного переліку ознак явища</p> <p>Тема 3. Дослідження особливостей когнітивної сфери особистості. Дослідження особливостей сприйняття форми при пасивному і активному дотику. Геометричні ілюзії зорового сприйняття. Ілюзії установки.</p> <p>Тема 4. Дослідження особливостей афективної сфери особистості. Дослідження емоцій методом хронологічної реєстрації по типу "емоційний щоденник" за В.Вілюнас, І.Пацевичюс та ін. Дослідження емоційної модальності за шкалою диференційних емоцій К. Ізарда. Дослідження тривожності особистості за методикою Ч.Спілбергера. Дослідження емоційного стану (опитувальник САН).</p> <p>Тема 5. Дослідження особливостей індивідуально- психологічних властивостей особистості. Методика дослідження властивостей нервової системи. Дослідження властивостей нервової системи за допомогою опитувальника В. Русалова. Методика дослідження акцентуацій характеру (за К. Леонгардом).</p> <p>Практичні заняття Тема1 .</p>	<p>Лекція, самостійна робота;</p> <p>Лекція, самостійна робота;</p> <p>Лекція, самостійна робота;</p>	<p>№ 1, 3, 5 із списку рекомендованої літератури;</p> <p>№ 1, 3, 5 із списку рекомендованої літератури;</p> <p>№ 5, 7, 6 із списку рекомендованої літератури;</p>	<p>Підготу вати презент ації на подані теми, 2год.</p> <p>Підготу вати конспек т лекцій, 2 год.</p> <p>Провест и дослідж ення на основі опитува льників, 2 год.</p>		<p>Упродовж семестру, згідно з розрахунком занять,залик</p> <p>Упродовж семестру, згідно з розрахунком занять,залик</p> <p>Упродовж семестру, згідно з розрахунком занять,залик</p>
---	---	---	---	--	---

<p>Відображення психічних явищ в культурі людства (2 год.). 1. Поняття психологічного знання і можливості його використання. 2. Способи закріплення і передачі психологічних знань.</p>	<p>Практичні заняття, самостійна робота;</p>	<p>№ 1, 2, 4 із списку рекомендованої літератури;</p>			<p>Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, залік 3</p>
<p>Тема 2. Особливості дослідження перцептивних пізнавальних процесів (2 год.) 1. Самоспостереження в дослідженні перцептивних пізнавальних процесів: об'єктивізація суб'єктивних відчуттів. 2. Поняття експериментальних методів дослідження пізнавальної сфери. 3. Умови отримання об'єктивних результатів при проведенні занять.</p>	<p>Практичні заняття, самостійна робота;</p>	<p>№ 9, 11, 16 із списку рекомендованої літератури;</p>			<p>Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, залік 3</p>
<p>Тема 3. Особливості дослідження когнітивних пізнавальних процесів (2 год.) Поняття когнітивних пізнавальних процесів та їх відмінність від перцептивних. 2. Основні мислительні операції і їх прояв на різному матеріалі: Здатність до абстрагування Здатність до узагальнення 3. Параметри аналізу письмової мови та їх психологічний зміст.</p>	<p>Практичні заняття, самостійна робота;</p>	<p>№ 10, 13, 6 із списку рекомендованої літератури;</p>			<p>Упродовж семестру, згідно з розкладом занять, залік 3</p>

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів включають: 25 балів за практичні заняття; 25 балів за самостійну роботу; 50 балів за екзамен. https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-proorhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykhdokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-%e2%84%96447-vid-24.07.2015r..pdf</p>
--	---

Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й чітке висвітлення питань, креативність рішень, творчий підхід.
Семінарські заняття	Оцінюються за п'ятибальною системою. Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь у дискусії, творчий підхід до вирішення сформульованих завдань.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів
7. Політика курсу	
<p>Згідно зі статтею 58 Закону України «Про вищу освіту», науково-педагогічні працівники ЗВО зобов'язані: забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні; дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються у ЗВО, дотримуватися в освітньому процесі академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти; розвивати в осіб, які навчаються у ЗВО, самостійність, ініціативу, творчі здібності; дотримуватися законів України, статуту та Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</p> <p>(https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf)</p>	
8. Рекомендована література	
<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Гамезо М. В., Домашенко И. А. Атлас по психологии: Учеб. пособие. - М., 1986. 2. Загальна психологія: навч. посіб. / Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В. — К. : ЦУЛ, 2012. — 296 с. 3. Загальна психологія: Навч. посібник / О.Скрипченко, Л.Долинська, З.Огороднійчук та інш. – Київ: Либідь, 2005 р. - 464 с. 4. Загальна психологія: Підруч. для студентів вищ. навч. закладів. / С.Д.Максименко, В.О.Зайчук, В.В.Клименко, В.О.Соловієнко. За загальною редакцією акад. С.Д.Максименка – К.: Форум, 2000. – 543 с. 5. Загальна психологія: Практикум. / В.Волошина, Л.Долинська, С.Ставицька, О.Темрюк – К : Каравелла, 2013. -280 с. 6. Пашукова Т.І., Допіра А.І., Дьяконов Г.В. Практикум із загальної психології / За ред. Т.І. Пашукової. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2000. - 204 с. 7. Практикум із загальної психології. /Зелінська Т.М., Михайлова І.М. Навчальний посібник. — К.: Каравела, 2010. — 272 с. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баррет Дж. Проверь себя. Тесты. 2-е изд. – СПб.: Питер, 2007. – 256 с. 2. Батаршев А.В., Алексеева И.Ю., Майорова Е.В. Диагностика профессионально важных качеств. – СПб.: Питер, 2007. – 192 с. 3. Веккер, Л. М. Психика и реальность: единая теория психических процессов. — М.: Смысл, 1998. — 670 с 4. Зинченко Т.П. Память в экспериментальной и когнитивной психологии - СПб.: Питер, 2002. - 320 с. 5. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы.. – СПб.: Питер, 2002. – 512 с. 6. Ильин Е.П. Психология воли. – 2-е изд.. – СПб.: Питер, 2009. – 366 с. 40 7. Ильин Е.П. Психофизиология состояний человека – СПб.: Питер, 2005 - 492 с. 8. Ильин Е.П. Эмоции и чувства.. – СПб.: Питер, 2001. – 752 с. 9. Истратова О.Н. Психодиагностика. Коллекция лучших тестов / О.Н.Истратова, У.В.Эксакусто. – Изд. 2-е. – Ростов н/Д: Феникс, 2006. – 375 с. 10.Карелин А. Большая энциклопедия психологических тестов. – М.: Эксмо., 2007. – 416 с. 11.Магазов С.С. Когнитивные процессы и модели - М.: Издательство ЛКИ, 2007 - 248 с. 12.Методики диагностики и измерения психических состояний личности / Автор и составитель 	

- А.О.Прохоров. – М.: ПЕР СЭ, 2004. – 176 с.
- 13.Немов Р.С. Психология. Учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений: В 3 кн. — 4-е изд. — М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. — Кн. 3: Психодиагностика. Введение в научное психологическое исследование с элементами математической статистики — 640 с.
- 14.Общая психология: познавательные процессы: учебное пособие / В.М.Козубовский. – 3-е изд. – Минск: Амалфея, 2008. – 368 с.
- 15.Практикум по общей психологии: Учеб. Пособие / Н.С.Глуханюк, Е.В.Дьяченко, С.Л.Семенова. – 3-е изд. М.: МПСИ; Воронеж: НПО «МОДЭК», 2006. – 224 с.
- 16.Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии / В.Д.Балин, В.К.Гайда, В.К.Гербачевский и др. Под общей ред. А.А.Крылова, С.А.Маничева. – 2-е изд., доп. и перераб. – СПб.: Питер 2003.- 560 с.
- 17.Практикум по психологии состояний: Учебное пособие / Под ред. проф. А.О.Прохорова. – СПб: Речь, 2004. – 480 с.
- 18.Райгородский Д.Я. (ред.) Психология и психоанализ характера Хрестоматия по психологии и типологии характеров. - М.: Бахрах-М, 2009. - 640 с.
- 19.Райгородский Д.Я. Практическая психодиагностика. Методики и тесты. Учебное пособие. - Самара: «БАХРАХ-М», 2000. – 672 с.
- 20.Шифман Х.Р. Ощущение и восприятие. 5-е изд. – СПб.: Питер, 2003. – 928 с

Викладач Микитюк Галина Юрїївна